

»Vi blev lovet en Mercedes, men fik en brugt cykel«

Unge på den forberedende grunduddannelse demonstrerer for bedre forhold. Enhedslisten kræver en redningspakke.

UDDANNELSE

PERNILLE MAINZ

Cassandra Vesselgaard fører megafonen op til sin mund, så den næsten rammer hendes læber, hvis røde farve kan ses på lang afstand sammen med hendes blå hår.

»Er I klar?«, siger hun og kigger ned på de godt hundrede personer på pladsen ved rådhuset i Gladsaxe Kommune.

»Det er så fedt, I vil stå her sammen med mig. Vi vil gerne lære noget, mens vi går på FGU (forberedende grunduddannelse, oprettet i 2019, red). Vi blev lovet en Mercedes, men vi har fået en brugt cykel«, siger den unge kvinde, mens der bliver klappet og hujet, så en mand med gråt hår kommer til syne oppe i et af rådhusets mange vinduer.

Tirsdag demonstrerede elever landet over på de forberedende grunduddannelser for bedre forhold, anført af Modstrøm, en forening for FGU-elever.

»Det er ikke kun i Gladsaxe, der er problemer, det er generelt, eksempelvis med for få lærere og dårlige fysiske rammer med råd og svamp«, siger Martine Clante, der er stifter af Modstrøm og også er mødt op under den grå himmel for at ytre sig.

I Skjern oplever eleverne eksempelvis, at det regner ind, og de er utilfredse med sikkerheden på metalværkstedet, mens elever i Odense har haft syv forskellige engelsklærere på to år.

»Hver gang jeg får en ny lærer, bliver jeg sat tilbage fagligt, fordi jeg skal bruge tid på at lære en ny underviser at kende«, lyder det fra Laust Svaneklink Bergh.

Under et træ på pladsen foran rådhuset i Gladsaxe står Emil Becker på 19 år, der

■ Cassandra Vesselgaard foran Gladsaxe Rådhus er lykkelig for de to år, hun har haft på den forberedende grunduddannelse. Bagefter vil hun tage hf. Foto: Jens Dresling

går på ejendomsservice- og anlægsgartnerlinjen med en håndfuld andre elever. Med sit mosgrønne arbejdstøj ligner han én, der er klar til lære. Men det bliver begrænset.

»Vi har fri resten af ugen, fordi der ikke er nogen lærer. Det sker tit. Vi har en Face-

book-gruppe, hvor vi får hjemmeopgaver som at rydde op på vores værelse og tage billeder undervejs. Eller det kan være at få et stykke papir med tegninger af værktøj, hvor vi skal skrive, hvad det er«, fortæller den 19-årige elev.

FGU er et op til toårigt skoletilbud for unge, der endnu ikke er klar til en ungdomsuddannelse og har brug for en trædesten. Derfor er det vigtigt, at undervisningen er stabil, så de unge ikke bliver demotiverede og falder fra, mener Cassandra Vesselgaard, der går på grafisklinje og nu er blevet klar til hf.

»FGU er en skole, hvor man bliver samlet op. Det er der, hvor man kan komme videre fra. Derfor er det optimalt at bruge flere penge dér, for så er der flere unge, der kan komme videre og få en uddannelse, så man ikke bare bliver mistet«, fortæller hun, mens hun klapper og smiler op mod rådhustrappen, hvor en lærer har grebet megafonen for at vise sin støtte.

På randen til et kollaps

Ifølge Enhedslisten er FGU'en så økonomisk presset, at partiet kræver en økonomisk redningspakke. Partiets undervis-

ningsordfører, Jakob Sølvhøj, kalder situationen »meget alvorlig« som følge af både faldende elevtal, der gør, at skolerne mister indtægter, en nedslidt bygningsmasse og utilstrækkelige midler til at sikre uddannelsens kvalitet. Styrelsen for Udvikling og Kvalitet anslår, at der mangler 1,1 milliard kroner alene til FGU-skolernes bygningsmasse.

»Uddannelsen har været underfinansieret lige fra begyndelsen, og det betyder, at der er et voldsomt pres på skolerne«, siger han og tilføjer:

»Ud over at der mangler lærerkræfter,

er der brug for at give særlig støtte til eleverne, fordi mange af dem kan have læsevanskeligheder eller psykiske problemer. Men den støtte får eleverne ikke«.

Jakob Sølvhøj påpeger, at 45.000 unge står uden uddannelse og job:

»Men der bliver gjort forsvindende lidt. Imens står FGU-skolerne, som er sat i verden for at hjælpe netop denne gruppe af unge, på randen af et kollaps«.

Enhedslisten kræver en redningspakke på 530 millioner kroner i engangsudgifter og 115 millioner kroner i varige udgifter til en »start«. Med finanslovsaftalen for 2022 var partiet med til at afsætte 75 millioner kroner årligt i 2022 og 2023, men det slår ikke til, mener Jakob Sølvhøj. Han ser et problem i finansieringsmodellen, der betyder, at kommunerne skal visitere unge til FGU og selv skal betale regningen, hvilket han mener kan forklare en del af faldet i elevtallet på 25 procent fra 2020 til 2021.

Udfordret økonomi

Foran rådhuset er Gladsaxes borgmester, Trine Græse (S), kommet ud.

»Jeg har haft et møde med Pernille Rosenkrantz-Theil (undervisningsminister, red), hvor jeg har gjort opmærksom på behovet for en bedre finansieringsmodel, fordi I er underfinansieret«, siger hun og bliver belønnet med klapsalver.

Borgmesteren er enig i, at der er problemer med finansieringen.

»Der er medarbejdere, der siger: Skal vi visitere til FGU med en kommunal udgift, eller er det tilstrækkeligt at henvise direkte til en ungdomsuddannelse? Strukturen er til, at hvis det på nogen måde kan lade sig gøre at få dem puttet over i erhvervsuddannelserne, så er incitamentet der til det for kommunerne«, siger hun.

Børne- og undervisningsministeren har ikke ønsket at medvirke, men Jens Joel, undervisningsordfører for Socialdemokratiet, skriver, at han ikke vil forholde sig til Enhedslistens udspil, men at:

»Vi skal kigge på økonomien, når partierne bag FGU mødes efter sommerferien. Vi har siden opstarten tilført i omegnen af en kvart milliard i særtilskud til FGU, men det er åbenlyst, at økonomien har været udfordret både i forhold til bygninger og færre unge på skolerne end forudsat«.

pernille.mainz@pol.dk